

*Že je ještě malý?
Ano, ale sex
se ho už přesto týká.*

DĚTI A SEX

Zamiloval se váš čtyřletý chlapec do spolužačky ze školky? A ona zase do prince z Popelky nebo Vašíka od sousedů? Nedivte se, začala se probouzet jejich sexualita. ■ *Simona Škodáková*

Dítě se spoustu věcí učí od rodičů. To, jak se k sobě má máma s tátou, jak skrývají nebo neskrývají nahotu, nakolik jsou k sobě intimní, to všechno vidí a zůstává v něm. Pokud ale budete dělat, jako že žádná sexualita neexistuje, rozhodně mu tím neprospějete. To, jak je dítě vychováno v prvních letech života, si s sebou ponese celý život. A týká se to i postoje k opačnému pohlaví, k sexu i k sobě samému. Nadměrný stud, pocit, že nahé tělo nebo sex je něco neslušného, to není nic, co by se mu v životě hodilo.

Je úplně normální, když si batole zkoumá své přirození, a když si s ním i trochu pohraje neznamená to, že z něj bude úchyl nebo sexuální maniak. Časem totiž chlapečci i holčičky zjistí, že dotyky na určitých místech přinášejí příjemné pocity, a protože ještě neznají společenská tabu, nijak se při tom nezhubují. Mějte ale na paměti, že tak to zařídila příroda. Kdyby nám totiž kontakt s naším přirozením nepřinášel libé pocity, těžko bychom se vůbec kdy pustili do rozmnožování...

SLASTNÉ HRY

Se svým přirozením si zkrátka hrají už i miminka - především chlapečci. Je to úplně běžné a především zcela normální. Jednak jim přijde zajímavé, co se s jejich tělem děje, a za druhé ztopoření penisu přináší libé pocity. Nejhorší reakcí je plácnout „nezvedence“ přes ruku. To rozhodně nedělejte! Jestliže se vám intimní aktivita vašeho potomka opravdu nelíbí, nedávejte najevo svou nelibost a raději odvedte jeho pozornost hračkou. Pociť, že dělá něco zakázaného a hanbatého, mu stejně v ničem nezabrání, bude v tom však pokračovat tajně a s pocitem viny. Rozhodně nepovažujte za něco nenormálního, když si roční chlapec pohrává se svým penisem nebo tříletá dívka masturbuje. Děti od nejútlejšího věku poznávají svět a jejich vlastní tělo se všemi pocity je jeho nejbližší součástí. Co na tom, že tohle objevování má mrňous od sousedů časově jinak rozloženo...

Odborníci také nedoporučují brát vlastní sexuální zážitky z dětství jako normu sexuálního chování v dnešní době. Hra na doktora se od těch dob posunula o pár let dopředu a dnešní děti, v porovnání se svými babičkami, vědí o sexu nesro-

vatelně víc. Například moje matka často vzpomíná, jak se před svou babičkou jako sedmiletá zmínila o sousedce, která má velké břicho a brzy se jí narodí miminko, za což dostala pohlovek a přednášku o tom, že takové neslušné věci děti nahlas neříkají.

TABU S MÍROU

Je zbytečné stydět se, anebo dokonce sexualitu malým dětem tabuizovat. Do devíti let berou děti svoje sexuální orgány jako něco naprosto přirozeného například jako nohu či ucho. Proto byste měli do té doby stihnout základní poučení o sexu. Pokud se ale budete tomuto lechtivému tématu vyhýbat a zároveň se i schovávat, aby vás náhodou nezahledly nahaté, v mozku jim sepne signál - tělo je něco ošklivého a nepatřičného, zkrátka jedno velké fuj. Ovšem i opačný extrém není to pravé. Žijeme ve společnosti, kde se při určitých činnostech zachovává soukromí. Tímto

způsobem vyřešilo svůj intimní život veškeré civilizované lidstvo, protože bylo po tisíciletí strašeno náboženskými předsudky. A tak zcela bez zábran zůstala jen zvířata nebo divoši z džungle.

CO A KDY BY MĚLO VĚDĚT

Dítě v první třídě by mělo už dávno vědět, jaké jsou rozdíly mezi děvčaty a chlapci, umět pojmenovat části svého těla včetně intimních partií a nestydět se za to. Mělo by mu být jasné, jak přicházejí děti na svět - a mohou, ale nemusí ještě vědět, jak vypadá intimní život. Pokud se ale váš potomek na to zeptá, přiměřeně jeho věku mu všechno vysvětlíte - i kdyby mu byly třeba tři roky. Vždyť jde o tu nejpřirozenější věc na světě - a děti to tak berou.

Nejpozději kolem desátého roku byste měli u chlapců nakousnout noční poluce, u děvčát menstuaci. Takhle staré děti by také měly být připraveny na to, že se jejich tělo bude měnit a získávat druhotné pohlavní znaky. Děti by měly vědět, že mezi lidmi jsou rozdíly jak psychické, tak fyzické. Všechny dívky nemusí mít stejně velká prsa a chlapečci zase penisy. A do deseti byste to měli stihnout i z toho důvodu, že někdy kolem devátého až jedenáctého roku se dostavuje období studu. Holky i kluci, kteří byli do té doby bezprostřední a otevření a v pohodě pobíhali nahatí

po celém bytě, se najednou začnou stydět. Odmítají se s rodiči bavit o čemkoliv intimním a nahota je zničehonic třináctou komnatou. Nemusí to tak nutně mít všechny děti, ale většina z nich ano - a vydrží jim to minimálně celou pubertu. V pubertě mají děti dojem, že je nikdo nemá rád a nerozumí jim. Metamorfóza na ženu či muže není jednoduchá, a také sexualita nabývá na významu. V této době už by děti měly být poučeny o antikoncepci i masturbaci stejně jako o pohlavním zneužívání. Že jste některá témata prosvihli a váš dvanáctiletý junior prchá při každém pokusu o intimní rozhovor? Podstrčte mu na noční stolek náležitou literaturu.

CO UŽ NENÍ NORMÁLNÍ

I když drtivá většina dětských sexuálních projevů je normální, existuje i malá skupinka s problematickým chováním. Takové děti můžeme rozdělit do tří skupin.

- 1. děti sexuálně reagující**
- 2. děti, které se enormně věnují vzájemným sexuálním hrám**
- 3. děti, které sexuálně obtěžují jiné děti.**

Nejde vždy o vývojovou úchylnku. Často se z těchto skupin rekrutují děti sexuálně zneužívané nebo ty, které byly vystaveny příliš velké míře „dospělé“ sexuality.

Děti z první skupiny, nadměrně sexuálně vzrušivé, většinou stimulují samy sebe, někdy se však stane, že svůj zájem obrátí na jiné dítě nebo i dospělého. Nepoužívají však žádný nátlak ani násilí, jestliže neuspějí u jednoho, snaží se pro svou „hru“ získat druhého. Sexualizované chování je často vyústěním napětí, strachu, pocitů viny či zmatenosti, které dítě prožívá v důsledku zneužívání. Jen velice malá část dětí z této skupiny se tak chová proto, že samy prožívají výjimečné sexuální vzrušení.

Druhá skupina, děti, které se enormně věnují vzájemným sexuálním hrám, napodobují celé spektrum sexuálního chování dospělých. Bývají nedůvěřivé, zraňované, a opomíjené svou rodinou. Chybí jim pevný a jistý citový vztah s dospělým, nemají žádnou oporu a jejich atypické chování je způsobem, jak zvládnout pocity opuštěnosti, zanedbání a strachu. Tyto děti nemívají pevné pouto k dospělému ani k jiným dětem, se kterými sexuální hry provozují. Ty jsou jen náhražkou za absenci citů a snižují pocit osamělosti. Sexuální projevy lze jen těžko zastavit, protože tyto děti je nepovažují za nic špatného. Ani ony však nikdy nevyvíjejí nátlak. „Spoluhráče“

TAB. PRŮMĚRNÝ VĚK PRVNÍHO POHLAVNÍHO STYKU

stát	průměrný věk
USA	16,4
Francie	16,8
Německo	16,9
Velká Británie	17,1
Česko	17,4
Itálie	17,6
Maďarsko	17,7
Rusko	18,0
Polsko	18,7
Indie	20,8
Čína	21,9

zdroj: Durex